

Bladins skola, Stiftelsen
(Organisationsnummer 846001-0948)
info@bladins.se

2020-02-23
Dnr SI 2020:8002

Beslut

efter kvalitetsgranskning av läsfrämjande
arbete i grundskolan – med särskilt fokus på
undervisningen i svenska i årskurs 4–6 vid Bladins
grundskola i Malmö kommun, med Bladins
skola, Stiftelsen som huvudman

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 § skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning vid Bladins grundskola avseende verksamhetens kvalitet inom det läsfrämjande arbetet i grundskolan – med särskilt fokus på undervisningen i svenska i årskurs 4–6. Med läsfrämjande arbete avses här undervisningsinslag och aktiviteter som syftar till att stimulera och vidga elevers läsintresse och utveckling av goda läsvanor.

Skolinspektionen gör bedömningar i förhållande till de kvalitetskriterier som myndigheten satt upp inom det granskade området. Skolinspektionen bedömer verksamhetens kvalitet i tre nivåer, utifrån om kvalitetskriterierna uppfylls i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen i normalfallet att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. Skolinspektionen begär därefter en skriftlig redovisning av huvudmannen som visar vilka förbättringsåtgärder skolan vidtagit. Granskningens författningsstöd återfinns i bilaga 2.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: <https://www.skolinspektionen.se/aktuellt/pagaende-inspektioner/lasframjande-arbete-i-grundskolan/>

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Bladins grundskola i följande utsträckning:

Bedömningsområde 1: Läsfrämjande inslag i undervisningen i svenska i årskurs 4–6

Skolinspektionen bedömer att lärarna *i flera delar* integrerar läsfrämjande inslag i undervisningen i svenska i årskurs 4–6, för att stimulera och vidga såväl flickors som pojkars läsintresse.

Utvecklingsarbeten behöver inledas inom följande delar.

- Lärarna för årskurserna 5 och 6 behöver utveckla undervisningen så att eleverna ges rika möjligheter att samtala om läsa texter i syfte att främja elevernas läsintresse.
- Lärarna behöver utveckla arbetet med att på ett strukturerat sätt ta reda på samtliga elevers läsintresse och läsvanor för att synliggöra eventuella mönster och skillnader i de egna elevgrupperna. Detta som grund för att

på ett genomtänkt och varierat sätt kunna stimulera alla elevers läsintresse.

Bedömningsområde 2: Skolans övergripande läsfrämjande arbete

Skolinspektionen bedömer att skolans övergripande läsfrämjande arbete *låg utsträckning* är strategiskt och uthålligt.

Utvecklingsarbeten behöver inledas inom följande delar.

- Rektorn och skolpersonalen behöver genom kontinuerliga uppföljningar och analyser skapa en övergripande bild av eventuella mönster och skillnader gällande läsintresse och läsvanor bland eleverna på den egna skolan, samt vid behov genomföra insatser för att möta identifierade skillnader.
- Rektorn behöver ta en mer aktiv roll när det gäller att utveckla skolans läsfrämjande arbete. I detta ingår att rektorn behöver följa upp och analysera såväl resultat som de arbetsprocesser som påverkar och ingår i skolans läsfrämjande arbete. Detta som grund för att vid behov initiera utvecklingsinsatser.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **23 augusti 2022** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena och resultatet av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till

skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr SI 2020:8002) i de handlingar som sänds in.

Med anledning av den rådande situationen med risker för smittspridning av Covid-19

Många skolor och huvudmän är i dagsläget påverkade med anledning av Covid-19. Följden kan vara stor frånvaro av personal eller att resurser måste tas i anspråk för nya förhållanden. Vi följer kontinuerligt situationen och hur den påverkar skolsystemet i olika delar av landet. Om du som huvudman behöver längre uppföljningstid kontakta Skolinspektionen för prövning.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Bedömningsområde 1: Läsfrämjande inslag i undervisningen i svenska i årskurs 4–6

Här bedöms i vilken utsträckning lärarna integrerar läsfrämjande inslag i undervisningen i svenska i årskurs 4–6, för att stimulera och vidga såväl flickors som pojkars läsintresse. I detta ingår att:

- Lärarna sätter läsningen i ett innehållsmässigt och socialt sammanhang samt tydliggör syftet med läsningen. Lärarna ger eleverna rika möjligheter till social interaktion och samtal kring det lästa.
- Lärarna framhåller läsningens värde genom att de visar intresse för vad eleverna läser samt ger läsningen utrymme och prioritet i undervisningen.
- Lärarna arbetar på ett genomtänkt och varierat sätt för att stimulera alla elevers läsintresse. Lärarna riktar läsfrämjande insatser särskilt mot elever med svagt intresse för eller ringa vana vid att läsa, eller som i övrigt begränsas av stereotypa mönster i sin läsning. Lärarna matchar läsmaterialet med elevernas intressen, erfarenheter och behov. Lärarna visar att de har höga förväntningar på samtliga elever genom att förmedla att alla elever kan utvecklas till goda läsare.

Samlad bedömning

Skolinspektionen bedömer att lärarna *i flera delar* integrerar läsfrämjande inslag i undervisningen i svenska i årskurs 4–6, för att stimulera och vidga såväl flickors som pojkars läsintresse.

Skolinspektionens granskning visar att lärarna sätter de texter eleverna läser i ett innehållsmässigt sammanhang och försäkrar sig om att syftet med läsningen framgår för eleverna, men att eleverna i årskurserna 5 och 6 i begränsad utsträckning ges möjligheter till social interaktion och samtal kring lästa texter.

Granskningen visar vidare att lärarna till viss del framhåller läsningens värde för eleverna. Lärarnas undervisning reflekterar på flera sätt värdet av läsning, men läsningen ges begränsat utrymme och tidsmässig prioritet i undervisningen i årskurserna 5 och 6. För att ytterligare höja kvaliteten i arbetet med att framhålla

läsningens värde kan rektorn och lärarna organisera och planera undervisningen så att läsningen ges större utrymme och prioritet i årskurserna 5 och 6.¹

Vidare visar granskningen att lärarna i vissa delar arbetar aktivt med läsfrämjande insatser och riktar dem särskilt mot elever med svagt intresse för att läsa. Lärarna har viss kännedom om den egna elevgruppens intressen och behov samt arbetar generellt med att anpassa läsundervisningen till elever med svagt läsintresse. Lärarna tar dock inte på ett strukturerat sätt reda på samtliga elevers läsintresse och läsvanor för att identifiera eventuella skillnader och mönster som kan finnas kopplat till socioekonomisk och utländsk bakgrund samt kön. Detta innebär att lärarnas kännedom om de elever och elevgrupper som särskilt behöver få ta del av läsfrämjande insatser till viss del är begränsad. Lärarna stärker emellertid upp med vissa undervisningsinslag som syftar till att motverka mönster som begränsar eleverna i deras läsning. Lärarna erbjuder också eleverna vägledning för att matcha läsmaterial med elevernas intressen, erfarenheter och behov.

Skolinspektionen har identifierat två utvecklingsområden inom bedömningsområdet. Motiveringen till utvecklingsområdena och rekommendationer för fortsatt arbete redogörs för under rubriken *Identifierade utvecklingsområden* nedan.

Motivering

Lärarna tydliggör syftet med läsningen och sätter den i ett innehållsmässigt sammanhang, men endast delvis i ett socialt sammanhang

Granskningen visar att lärarna sätter de texter eleverna läser i ett innehållsmässigt sammanhang och försäkrar sig om att syftet med läsningen framgår för eleverna. Såväl lärarna som eleverna ger exempel på att lärarna inför läsningen berättar om textens handling och drar paralleller till aktuellt undervisningsinnehåll i såväl svenska som andra ämnen. Exempelvis läser eleverna en skönlitterär bok om Europa i anslutning till att eleverna arbetar med Europas geografi i samhällsorienterande ämnen (SO). Vidare ger såväl lärarna som eleverna exempel på att lärarna tydliggör syftet med läsningen genom att berätta för eleverna att de ska utveckla sitt läsflyt och sin ordförståelse eller att eleverna efter läsningen själva ska kunna skriva en viss texttyp eller en bokrecension. I intervju med eleverna beskriver de också att det oftast är tydligt för dem varför de ska läsa de texter som de läser i undervisningen. Enligt lärarna framgår vidare att de väljer läsmaterial utifrån medvetna didaktiska val. De berättar att de medvetet väljer läsmaterial som ska tilltala och väcka elevernas läsintresse samt lämpa sig för olika arbetssätt. Exempelvis har lärarna tillsammans valt ut gemensamma skönlitterära klassuppsättningar utifrån att dess innehåll ska vara relevant och intressant för

¹ Se exempelvis SOU 2018:57, s. 89; Nordlund och Svedjedal (2020). *Läsandets årsringar. Rapport och reflektioner om läsningens aktuella tillstånd i Sverige*, s. 43.

eleverna samt händelserikt. Ett annat exempel är att eleverna inom ramen för olika uppgifter får läsa aktuella nyhetsartiklar. Lärarna uttrycker också en medvetenhet om i vilka texter som lämpar sig för digital respektive analog läsning.

Granskningen visar samtidigt att eleverna i årskurserna 5 och 6 i begränsad utsträckning ges möjligheter till social interaktion och samtal kring lästa texter. Av intervju med lärarna framgår att elevernas möjligheter till samtal kring det lästa är rika i årskurs 4, men avtar i de högre årskurserna. I årskurs 4 får eleverna exempelvis diskutera sina egenvalda böcker i såväl regelbundet återkommande strukturerade diskussioner som i spontana samtal. Elever i årskurs 5 ger exempel på vissa situationer där de får diskutera läst text tillsammans, medan elever i årskurs 6 berättar att de vanligtvis får svara skriftligt på reflekterande frågor om lästa texter och upplever detta sätt att arbeta på som enformigt. Enligt lärarna för årskurserna 5 och 6 genomförs planerade gruppdiskussioner främst i samband med att eleverna under en period under läsåret läser en gemensam skönlitterär bok. I årskurs 5 har eleverna exempelvis under höstterminen fått diskutera en gemensamt läst bok i mindre grupper utifrån reflekterande frågeställningar, och utifrån tilldelade samtalsroller. I årskurs 6 har läraren vid tiden för granskningen inte genomfört några planerade gruppdiskussioner under innevarande läsår. Lärarna för årskurserna 5 och 6 berättar att spontana diskussioner kan uppstå i samband med att eleverna muntligt presenterar sina individuellt lästa böcker i helklass, vilket sker cirka två gånger per termin. Flickor i årskurs 6 berättar dock att de vid dessa tillfällen upplever olust och att de skulle föredra att samtala i mindre grupper eller enskilt med läraren.

Lärarna framhåller delvis läsningens värde för eleverna

Granskningen visar att lärarnas undervisning på flera sätt reflekterar värdet av läsning. Eleverna ger exempel på att lärarna ibland är nyfikna på vad eleverna lånat för böcker, vad de gillar att läsa och vad böckerna handlar om. Lärarna såväl som eleverna ger också exempel på att lärarna läser själva under lässtunder samt att de pratar med eleverna om sin egen läsning och vad de själva läste som barn. Andra exempel är att lärarna framhåller vikten av att läsa för att utöka sitt ordförråd och förbättra sin läsförståelse samt för att kunna delta och påverka i ett demokratiskt samhälle. I intervjuer med lärarna och eleverna framkommer vidare flera exempel på att lärarna reflekterar värdet av läsning genom att aktivt uppmuntra elever att läsa på fritiden. Lärarna använder sig exempelvis av läsbingon, läsläxor och lästävling samt för samtal med eleverna och vårdnadshavare om varför det är bra att läsa mycket. Det framkommer också att lärarna gör ansträngningar för att skapa och använda fysiska miljöer som stimulerar till läsning. Klassrummen är utrustade med god läsbelysning, gardiner, heltäckningsmattor och sittpuffar som eleverna får ligga eller sitta i under läsning. För att skapa en stimulerande läsmiljö i klassrummen har lärarna också skapat synliga samlingar av böcker.

Granskningen visar dock att läsningen ges begränsat utrymme och tidsmässig prioritet i undervisningen i årskurserna 5 och 6. I samtliga intervjuer framkommer att det för näst intill alla klasser finns en schemalagd tid om cirka 15–20 minuter i veckan för tyst individuell läsning i egenvalda böcker. I vilken mån lärarna därutöver prioriterar läsning i undervisningen skiljer sig dock åt mellan olika årskurser. I årskurs 4 har eleverna exempelvis individuell läsning varje dag, medan sådan läsning i årskurserna 5 och 6 sker i mån av tid. Lärarna berättar att läsning har hög prioritet i årskurs fyra, men att utrymmet för läsning minskar i årskurserna 5 och 6. Ett annat exempel är att högläsning sker oregelbundet i årskurs 5 medan det inte sker alls i årskurs 6. En förklaring till läsningens minskande prioritet är enligt lärarna att undervisningen i årskurs 5 behöver styras in mer mot betygen och att det i årskurs 6 är fokus på att få med allt centralt innehåll.

Lärarna arbetar i vissa delar aktivt med läsfrämjande insatser och riktar dem till elever med svagt läsintresse

Granskningen visar att lärarna delvis arbetar på ett genomtänkt och varierat sätt för att stimulera alla elevers läsintresse. I intervju med lärarna uttrycker de en medvetenhet om generella skillnader i samhället vad gäller läsintresse, läsvanor och läsförmåga. De beskriver också att de har viss kännedom om den egna elevgruppens läsintresse och behov utifrån vad de ser i undervisningen. Lärarna berättar dock att de inte arbetar på något strukturerat sätt för att ta reda på samtliga elevers läsintresse och läsvanor i elevgrupperna. En lärare har emellertid under föregående läsår genomfört undersökningar bland elever i årskurs 6 avseende läsintresse som en enstaka punktinsats. Utifrån den kännedom lärarna ändå har om elevernas läsintresse har de inte heller uppmärksammat några tydliga skillnader mellan olika elevgrupper. Även om lärarna inte tar reda på samtliga elevers läsintresse och läsvanor på ett strukturerat sätt, anpassar lärarna på ett generellt plan läsundervisningen till elever som uppvisar ett lågt läsintresse. Lärarna ger exempel på att de stimulerar elever med svagt läsintresse genom att, i högre grad än andra elever, vägleda dem i valet av böcker, prata med dem om vad de förväntar sig av en bok samt belöna dem efter läsning med att läsa mindre krävande texter.

Vidare visar granskningen att det finns exempel på att lärarna stärker upp med undervisningsinslag som syftar till att motverka mönster som begränsar eleverna i deras läsning. Även om lärarna har begränsat underlag för att kunna identifiera mönster avseende elevernas läsintresse och läsvanor har de en upplevelse av att läsintresset bland skolans elever, i likhet med läsintresset generellt i samhället, överlag har sjunkit med åren. För att motverka detta mönster har lärarna exempelvis under flera års tid arbetat med läsande förebilder som inslag i undervisningen genom att äldre elever på skolan läst för de yngre eleverna. I intervjuer med elever beskriver de också att det är tydligt för dem att lärarna vill

att alla elever ska kunna läsa bra och att lärarna har samma förväntningar på alla elever oavsett kön.

Granskningen visar vidare att lärarna erbjuder eleverna vägledning för att matcha läsmaterial med elevernas intressen, erfarenheter och behov. Lärarna ger exempel på att de matchar gemensamt lästa texter till elevernas intressen genom omröstning av högläsningsböcker. I val av böcker för individuell läsning ges eleverna tips och vägledning av skolans bibliotekspersonal, dels när de under en fast tid varje vecka gruppvis besöker skolbiblioteket och dels genom att bibliotekspersonalen besöker klasserna. Eleverna berättar att också lärarna ger tips om spännande böcker samt uttrycker förväntningar på och uppmuntrar dem att välja böcker som är utmanande vad gäller svårighetsgrad och omfång. Såväl eleverna som lärarna beskriver också skolans utbud av böcker som brett och varierat och att eleverna kan välja mellan skönlitteratur och faktaböcker i olika genrer och svårighetsgrader.

Identifierade utvecklingsområden

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas inom följande:

- Lärarna för årskurserna 5 och 6 behöver utveckla undervisningen så att eleverna ges rika möjligheter att samtala om lästa texter i syfte att främja elevernas läsintresse.

Av Skolinspektionens granskning framgår att eleverna i årskurserna 5 och 6 i begränsad utsträckning ges möjligheter till samtal kring lästa texter.

Av skollagen framgår att utbildningen inom hela skolväsendet ska främja en livslång lust att lära.² Av läroplanen för grundskolan framgår att varje elev, genom rika möjligheter att samtala, läsa och skriva, ska få utveckla sina möjligheter att kommunicera och därmed få tilltro till sin språkliga förmåga.³ Enligt kursplanen för svenska ska undervisningen stimulera elevernas intresse för att läsa och skriva.⁴ Resultaten från PIRLS och PISA visar bland annat att elever som är positiva till läsning också har en bättre läsförmåga och läser bättre.⁵ Flera undersökningar visar dock att barn och ungas läsintresse generellt sett minskar.⁶ Forskning och tidigare granskningar på området pekar bland annat på social interaktion som ett viktigt

² 1 kap. 4 § skollagen (2010:800).

³ Läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. 1. Skolans värdegrund. och uppdrag. Skolans uppdrag.

⁴ Ibid. 5.18. Svenska. Syfte.

⁵ SOU 2018:57. *Barns och ungas läsning – ett ansvar för hela samhället*, s. 275ff.

⁶ SOU 2018:57, s. 276; Skolverket (2019). *PISA 2018 15-åringars kunskaper i läsförståelse, matematik och naturvetenskap. Internationella studier 487*, s. 45-46; Skolverket (2017). *PIRLS 2016 Läsförmågan hos svenska elever i årskurs 4 i ett internationellt perspektiv*, s. 39-40; Statens Medieråd (2019). *Ungar och Medier*, s. 7.

inslag för att läsningen ska bli motiverande och att detta inte alltid sker i avsedd utsträckning.⁷ Bristande social interaktion kring läsningen riskerar dessutom att särskilt missgynna pojkar.⁸

Skolinspektionen rekommenderar att lärarna utvecklar undervisningen så att eleverna i årskurserna 5 och 6 ges rika möjligheter till social interaktion och samtal kring det lästa, såväl i helklass som i par och mindre grupper, i syfte att främja elevernas intresse för läsning. Exempelvis kan de lästa texterna bearbetas såväl inför, som under och efter läsningen genom varierade former av samtal och gestaltning. I detta ingår också att lärarna skapar förutsättningar så att alla elever kan och vill delta i samtalen.

- Lärarna behöver utveckla arbetet med att på ett strukturerat sätt ta reda på samtliga elevers läsintresse och läsvanor för att synliggöra eventuella mönster och skillnader i de egna elevgrupperna. Detta som grund för att på ett genomtänkt och varierat sätt kunna stimulera alla elevers läsintresse.

Av Skolinspektionens granskning framgår att lärarna har viss kännedom om den egna elevgruppens läsintresse och behov bland annat utifrån vad de ser i undervisningen. Lärarna anpassar också läsundervisningen på ett generellt plan till elever med ett svagt läsintresse. Lärarna tar dock inte på ett strukturerat sätt reda på samtliga elevers läsintresse och läsvanor. Lärarna har därmed ett begränsat underlag för att kunna identifiera eventuella mönster och skillnader som kan finnas kopplat till socioekonomisk och utländsk bakgrund samt kön som begränsar eleverna i deras läsning.

Av skollagen framgår att alla barn och elever ska få den ledning och stimulans som de behöver för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt de nationella målen. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.⁹ Enligt läroplanen för grundskolan ska skolan aktivt och medvetet främja elevernas lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Skolan har också ett ansvar för att motverka könsmönster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling.¹⁰

⁷ Gambrell, L. B. (2011). Seven rules of engagement: What's most important to know about motivation to read. *The Reading Teacher*. 65, 172–178; SOU 2018:57, s. 81–87.

⁸ Smith, M. W., & Wilhelm, J.D. (2002). 'Reading Don't Fix No Chevys.' *Literacy in the Lives of Young Men*. Portsmouth, NH; Skolverket (2022). Modul *Stimulera läsintresse utifrån ett jämställdhetsperspektiv, Del 4. Konkreta sätt att stimulera läsintresse*; Varga, A., Hultgren, F., & Widhe, O. (2015) *Att stimulera elevers läsintresse – ett samverkansuppdrag*. Stockholm: Skolverket.

⁹ 1 kap. 4 § samt 3 kap. 2 § skollagen (2010:800).

¹⁰ Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. 1. Skolans värdegrund och uppdrag. En likvärdig utbildning.

Sverige har under ett antal år sett ett vikande läsintresse bland barn och unga.¹¹ Det finns orosmoln kopplade till en bristande likvärdighet avseende såväl läsförståelse som läsintresse, relaterat till både kön och socioekonomisk bakgrund.¹² Att det finns stora och systematiska skillnader mellan flickor och pojkar och olika socioekonomiska grupper, vad gäller läsintresse och läsförmåga, visar att skolan inte på ett tillräckligt sätt förmår kompensera elever med mindre gynnsamma förutsättningar.¹³ Resultat från tidigare kvalitetsgranskning visar att både lärare och rektorer i många fall behöver bli bättre på att följa upp elevers intresse för läsning. Skolor reflekterar generellt inte över behovet av att mer systematiskt följa upp hur varje elevs intresse utvecklas. Därmed saknas också ett viktigt underlag för utveckling av läsundervisningen på individnivå, men också mer övergripande för respektive klass och skola.¹⁴

Skolinspektionen rekommenderar att lärarna på ett mer strukturerat sätt tar reda på samtliga elevers läsintresse och läsvanor för att identifiera eventuella mönster och skillnader som kan finnas kopplat till socioekonomisk och utländsk bakgrund samt kön. Detta som grund för att på ett medvetet sätt kunna anpassa läsundervisningen till de enskilda eleverna och vid behov stärka upp med undervisningsinslag som syftar till att motverka mönster som begränsar eleverna i deras läsning.

Bedömningsområde 2: Skolans övergripande läsfrämjande arbete

Här bedöms i vilken utsträckning skolans övergripande läsfrämjande arbete är strategiskt och uthålligt. I detta ingår att:

- Skolan bedriver ett strategiskt läsfrämjande arbete genom att rektorn verkar för en undervisningskultur som kännetecknas av samverkan mellan olika aktörer och som uppmuntrar lärare att sprida läsfrämjande strategier till varandra. I det strategiska läsfrämjande arbetet ingår också att att skolbiblioteket utgör en viktig resurs samt att skolan skapar fysiska och sociala miljöer som syftar till att stimulera elevernas läsintresse.
- Skolan uppmärksammar mönster och skillnader mellan olika elevgrupper när det gäller elevernas läsintresse, läsvanor och läsförmåga. Rektorn med personal genomför insatser för att möta

¹¹ Skolverket (2019), s. 45–46; Skolverket (2017), s. 39–40; Statens Medieråd (2019), s. 7; SOU 2018:57, s. 232, 248.

¹² SOU 2018:57, s. 26.

¹³ SKL (2019). *Se, förstå och förändra – att motverka könsskillnader i skolresultat*, s. 57; Brozo (2019). Att lyfta oengagerade och lågpresterande pojkars läsning i Skolverkets modul *Perspektiv på litteraturundervisning, Del. 2 Att välja texter*, s. 2ff.

¹⁴ Skolinspektionen (2016). *Läs- och skrivundervisningen inom ämnena svenska/svenska som andraspråk i årskurserna 4–6*, s. 5, 13.

identifierade mönster och skillnader vad gäller läsintresse och läsvanor på den egna skolan. Rektorn förmedlar höga förväntningar på alla elever och skolpersonal när det gäller läsning.

- Skolan bedriver ett utvecklingsarbete avseende läsfrämjande insatser i undervisningen och utbildningen. Rektorn intar en aktiv roll när det gäller läsfrämjande insatser i utbildningen. Med utgångspunkt i uppföljning och analys av såväl resultat som skolans arbetsprocesser initierar rektorn vid behov utvecklingsinsatser avseende det läsfrämjande arbetet.

Samlad bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolans övergripande läsfrämjande arbete *i låg utsträckning* är strategiskt och uthålligt.

Skolinspektionens granskning visar att skolan delvis bedriver ett strategiskt arbete för att främja elevernas intresse för läsning och utveckling av goda läsvanor. Såväl rektorn som skolpersonalen ser skolbiblioteket som en viktig resurs som också används i det läsfrämjande arbetet, och rektorn leder ett arbete för att skapa miljöer i skolan som syftar till att stimulera elevernas läsintresse. Rektorn verkar också för en undervisningskultur som kännetecknas av samverkan, dock inte specifikt avseende det läsfrämjande arbetet. För att förbättra kvaliteten inom det strategiska arbetet kan rektorn med personal i större utsträckning samverka kring frågor som specifikt rör arbetet med att främja elevernas intresse för läsning. Skolan har goda förutsättningar för en sådan samverkan genom de strukturer för samverkan som redan finns.

Granskningen visar vidare att skolan delvis uppmärksammar och möter skillnader mellan olika elevgrupper. Rektorn med personal har en viss förståelse för de generella skillnader som finns mellan olika elevgrupper vad gäller läsintresse, läsvanor och läsförmågor. Rektorn tar dock inte initiativ till att skapa en övergripande bild av eventuella skillnader vad gäller läsintresse och läsvanor bland eleverna på den egna skolan. Rektorn med personal genomför ändå i viss mån insatser för att möta ett generellt sjunkande läsintresse bland eleverna. Rektorn förmedlar också höga förväntningar på alla elever och skolpersonal.

Vidare visar granskningen att skolan endast till viss del bedriver ett utvecklingsarbete avseende läsfrämjande insatser i undervisningen och utbildningen. Rektorn antar i viss mån en aktiv roll när det gäller läsfrämjande insatser i utbildningen, men följer inte upp och analyserar resultat och arbetsprocesser som påverkar och ingår i det läsfrämjande arbetet.

Skolinspektionen har identifierat två utvecklingsområden inom bedömningsområdet. Motiveringen till utvecklingsområdena och

rekommendationer för fortsatt arbete redogörs för under rubriken *Identifierade utvecklingsområden* nedan.

Motivering

Skolan bedriver delvis ett strategiskt arbete för att främja elevernas intresse för läsning och utveckling av goda läsvanor

Granskningen visar att rektorn verkar för en undervisningskultur som kännetecknas av samverkan mellan olika aktörer och av kunskapsspridning, men att samverkan inte sker specifikt avseende det läsfrämjande arbetet. Såväl rektorn som lärarna beskriver att de i olika samverkansforum som finns på skolan förvisso har diskuterat vikten av läsning för alla ämnen och arbetet med elevers läsförståelse, men inte diskuterat hur de kan stimulera elevers läsintresse. Av samtliga lärarintervjuer framgår att det heller inte finns något uttalat samarbete över stadiegränserna kring att främja elevers läsintresse. Flera av lärarna berättar att de förvisso delger varandra hur de arbetar i undervisningen, men att det är upp till varje enskild lärare i vilken mån och hur de arbetar med läsning. Av intervju med ämneslärare och rektorn framgår dock att det finns goda förutsättningar för lärarna att kunna samverka kring läsfrämjande arbete. Rektorn har skapat forum för samverkan såväl stadietvis som stadieövergripande i ämneslag inom skolan samt samverkan med två närliggande skolor. Det finns också ett antal forum för samverkan med eleverna, bland annat ett biblioteksråd. Enligt lärarna uppmuntrar skolledningen också skolans personal till att sprida goda idéer till varandra och att ta tillvara på varandras initiativ.

Vidare visar granskningen att såväl rektorn som skolpersonalen ser skolbiblioteket som en viktig resurs som används i det läsfrämjande arbetet. Lärarna och skolledningen beskriver i intervjuer att skolbiblioteket och bibliotekspersonalen är viktiga faktorer i det läsfrämjande arbetet. Bibliotekspersonalen är aktiv i att köpa in böcker som ska locka fler elever till läsning, och i samverkan med lärarna är bibliotekspersonalen aktiv i att presentera böcker för eleverna. Det sker exempelvis under fasta tider när eleverna besöker biblioteket och genom att bibliotekspersonalen genomför lektionsbesök. Lärarna berättar att de också i övrigt samarbetar med bibliotekspersonalen, exempelvis i arbetet med boksamtal i undervisningen. Vidare berättar lärarna att skolan också har tillgång till digitala lästjänster, vilket medför ett större utbud av läsmaterial.

Granskningen visar vidare att rektorn leder ett arbete för att skapa miljöer i skolan som syftar till att stimulera elevernas läsintresse. Av intervjuer med skolledningen och lärarna framgår att skolledningen gjort ansträngningar för att skapa fysiska läsmiljöer i skolan, även i andra lokaler än i klassrummen. Exempelvis finns en studiehall med ljudavskärmande "bås" och fåtöljer, med skolbiblioteket i direkt anslutning. Biblioteket är inrett på ett genomtänkt sätt för att locka elever till läsning. Såväl elever som bibliotekspersonal beskriver att där finns en tydlig

struktur med böcker i olika genrer, visningshyllor och ombonade sittplatser. I samtliga intervjuer framgår att det är svårt för eleverna att hitta tysta läsplatser. Enligt såväl skolledningen som lärarna finns dock en lokalgrupp på skolan som tillsammans med eleverna i studierådet och elevrådet ska utarbeta idéer inför nästa läsår för hur de kan skapa fler tysta läsmiljöer på skolan.

Skolan uppmärksammar och möter i liten mån skillnader mellan olika elevgrupper

Granskningen visar att rektorn med personal en viss förståelse för de generella skillnaderna som finns mellan olika elevgrupper vad gäller läsintresse, läsvanor och läsförmåga, men att dessa kunskaper inte sätts i relation till situationen på den egna skolan. Av intervjuer med lärarna framgår att vissa lärare har kunskaper om de generella skillnaderna i samhället som finns kopplat till socioekonomisk och utländsk bakgrund samt kön. Samtidigt beskriver såväl skolledningen som lärarna att de tillsammans på skolan varken fört diskussioner om dessa skillnader eller om hur de påverkar den egna skolans arbete. Av intervjuerna framgår vidare att rektorn inte heller leder något samlat arbete för att upptäcka eventuella skillnader och mönster som kan finnas kopplat till socioekonomisk och utländsk bakgrund samt kön när det gäller elevernas läsintresse och läsvanor på den egna skolan. Såväl skolledningen som lärarna beskriver förvisso ett gediget arbete med att följa upp och analysera elevers läsförmåga, men några uppföljningar och analyser av elevers läsintresse eller läsvanor görs dock inte annat än på enskilda lärares eget initiativ. Skolledningen berättar också att diskussioner inte förs om elevgruppers olika förutsättningar utan att skolan främst arbetar utifrån ett individperspektiv. Enligt såväl skolledningen som vissa av lärarna har de dock på skolövergripande nivå sett ett sjunkande läsintresse hos skolans elever efter årskurs 6.

Även om rektorn inte leder något samlat arbete för att skapa en övergripande bild av eventuella mönster och skillnader avseende elevernas läsintresse och läsvanor så genomför skolledningen vissa generella läsfrämjande insatser för att främja elevernas intresse för läsning. Skolledningen och personalen ger i intervjuer exempel på vissa läsfrämjande insatser som rektorn beslutat om för att locka fler elever till läsning. Exempelvis har skolledningen beslutat om en central placering av skolbiblioteket, införande av läsning på elevernas scheman i samtliga årskurser samt ett biblioteksråd. Lättlästa böcker för elever med ringa vana vid att läsa har också köpts in till biblioteket. Skolledningen beskriver dock att de läsfrämjande insatser som genomförs sker som punktinsatser på initiativ av driven personal, och att skolan saknar ett sammanhållet arbete för att möta mönster avseende elevernas olika förutsättningar. Enligt svensklärarna finns det, trots det sjunkande läsintresset hos eleverna som skolan identifierat, inte heller någon plan för hur de ska arbeta för att eleverna ska bibehålla sitt läsintresse med stigande ålder.

Granskningen visar att rektorn emellertid förmedlar höga förväntningar på alla elever och skolpersonal. Såväl rektorn som lärarna berättar att skolan genomsyras av en kultur som kännetecknas av att lärande är viktigt och av lust att lära. Lärarna

berättar att rektorn har höga förväntningar på att lärarna bedriver undervisning av hög kvalitet och att de i sin tur har höga förväntningar på alla elever. Detta innefattar att lärarna tror på elevernas förmågor och att alla elever kan utvecklas till goda läsare. Rektorn ger exempel på att skolan skapar och bibehåller denna kultur genom att skolledningen och personalen ofta pratar tillsammans om att vara förebilder både gentemot eleverna och mot sina kollegor. Sådana samtal sker såväl under anställningsprocessen som under månadsvis återkommande medarbetarsamtal samt under gemensamma möten. Lärarna uttrycker också en medvetenhet om hur deras bemötande och förväntningar på eleverna påverkar i vilken mån eleverna ser sig själva som läsare.

Skolan bedriver endast till viss del ett utvecklingsarbete avseende läsfrämjande insatser i undervisningen och utbildningen.

Granskningen visar att rektorn i viss mån antar en aktiv roll när det gäller läsfrämjande insatser i utbildningen. Skolledningen och lärarna beskriver i intervjuer att rektorn skapat förutsättningar för personalen att arbeta läsfrämjande men att skolan inte bedriver något samlat utvecklingsarbete avseende att främja elevers läsintresse och läsvanor. Rektorn har genomfört olika satsningar såsom att tillsätta bibliotekspersonal och köpa in digitala lästjänster. I intervjuer framkommer också exempel på att enskilda lärare med kompetens och stort engagemang vad gäller elevers läsning initierat vissa läsfrämjande insatser som genomförts på skolan. Av intervjuer framkommer dock att rektorn inte leder något arbete för att följa upp och analysera i vilken mån och hur det läsfrämjande arbetet bedrivs i undervisningen. Enligt skolledningen har de liten insyn i vilken mån lärarna genomför läsfrämjande inslag i undervisningen och enligt lärarna har skolledningen inte heller uttryckt några förväntningar på dem att arbeta med att främja elevers läsintresse. Enligt skolledningen får dock rektorn, genom de biträdande rektorerna, en viss insikt i lärarnas kompetens avseende läsfrämjande arbete. Utifrån den bilden har rektorn planerat för att under kommande år ge i uppdrag till en av svensklärarna att arbeta med utveckling av skolans arbete med läsning.

Identifierade utvecklingsområden

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas inom följande:

- Rektorn och skolpersonalen behöver genom kontinuerliga uppföljningar och analyser skapa en övergripande bild av eventuella mönster och skillnader gällande läsintresse och läsvanor bland eleverna på den egna skolan, samt vid behov genomföra insatser för att möta identifierade skillnader.
- Rektorn behöver ta en mer aktiv roll när det gäller att utveckla skolans läsfrämjande arbete. I detta ingår att rektorn behöver följa upp och

analysera såväl resultat som de arbetsprocesser som påverkar och ingår i skolans läsfrämjande arbete. Detta som grund för att vid behov initiera utvecklingsinsatser.

Granskningen visar att skolan delvis uppmärksammar och möter skillnader mellan olika elevgrupper. Rektorn med personal har en viss förståelse för de generella skillnaderna som finns mellan olika elevgrupper vad gäller läsintresse och läsvanor, men att dessa kunskaper inte sätts i relation till situationen på den egna skolan. Rektorn leder inte heller något samlat arbete för att upptäcka eventuella skillnader och mönster som kan finnas kopplat till socioekonomisk och utländsk bakgrund samt kön när det gäller elevernas läsintresse och läsvanor på den egna skolan. Rektorn med personal saknar också ett sammanhållet arbete för att genomföra insatser för att möta sådana mönster och skillnader.

Granskningen visar vidare att skolan endast till viss del bedriver ett utvecklingsarbete avseende läsfrämjande insatser i undervisningen och utbildningen. Rektorn antar i viss mån en aktiv roll när det gäller läsfrämjande insatser i utbildningen. Rektorn leder dock inte något arbete för att följa upp och analysera i vilken mån och hur det läsfrämjande arbetet bedrivs i undervisningen och utbildningen.

Av skollagen framgår att det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor. Rektorn ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas.¹⁵ Rektorn ansvarar för att planering, uppföljning och utveckling av utbildningen genomförs på skolenhetsnivå.¹⁶ En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.¹⁷ Skolan har också ett ansvar för att motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling.¹⁸ Resultat från tidigare kvalitetsgranskning visar att det är vanligt att skolor saknar systematiska och kontinuerliga uppföljningar av hur elevernas läsintresse utvecklas, och att de därmed saknar viktiga underlag för att utveckla läsundervisningen såväl på individnivå som på skolövergripande nivå.¹⁹

Sverige har under ett antal år sett ett vikande läsintresse bland barn och unga.²⁰ Elevernas lust att läsa tycks också avta med stigande ålder, detta samtidigt som grundskolans högre årskurser bjuder på allt mer avancerade och krävande texter.²¹ Vidare finns det orosmoln kopplade till en bristande likvärdighet avseende såväl

¹⁵ 2 kap. 9 § skollagen.

¹⁶ 4 kap. 4 § skollagen.

¹⁷ 1 kap. 4 § samt 3 kap. 2 § skollagen (2010:800).

¹⁸ Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. 1. Skolans värdegrund och uppdrag. En likvärdig utbildning.

¹⁹ Skolinspektionen (2016). *Läs- och skrivundervisningen inom ämnena svenska/svenska som andraspråk i årskurserna 4–6*, s. 5, 13.

²⁰ SOU 2018:57, s. 232, 248, 276; Skolverket (2019), s. 45–46; Skolverket (2017), s. 39–40.

²¹ Statens Medieråd (2019), s. 7.

läsförståelse som läsintresse, relaterat till både kön och socioekonomisk bakgrund.²² Med ett minskande intresse för läsning och ökande skillnader mellan elever, ökar betydelsen av skolornas läsfrämjande arbete och vikten av att skolan hittar sätt att stimulera och vidga samtliga elevers läsintresse och läsning.²³

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn utvecklar skolans övergripande läsfrämjande arbete så att det blir mer strategiskt och uthålligt. I detta ingår att skolan i högre grad uppmärksammar och möter skillnader mellan olika elevgrupper. Rektorn behöver ta initiativ till att skapa en övergripande bild av eventuella mönster och skillnader på den egna skolan genom kontinuerliga uppföljningar och analyser av elevernas läsintresse och läsvanor i olika årskurser och elevgrupper. Genom uppföljningar av läsintresse som undervisningsrelaterad fråga visar rektor också att den frågan är prioriterad och att lärarnas sätt att undervisa har betydelse för elevernas läsintresse. Utifrån insamlad information kan rektor även skapa en utgångspunkt för det fortsatta arbetet där systematiska skillnader mellan elevgrupper samt styrkor och svagheter i undervisningen synliggörs. Genom en löpande analys och ett systematiskt arbete kan mindre väl fungerande arbetssätt eller undervisningsstrategier både upptäckas och justeras.

Vidare rekommenderar Skolinspektionen att skolan i högre grad bedriver ett utvecklingsarbete avseende läsfrämjande insatser i undervisningen och utbildningen. I detta ingår att rektorn tar en mer aktiv roll genom att följa upp och analysera såväl resultat som de arbetsprocesser som påverkar och ingår i det läsfrämjande arbetet samt, vid behov, initierar utvecklingsinsatser.

Av granskningen framgår att skolan har goda förutsättningar för att utveckla skolans arbete inom området genom de befintliga strukturer för samverkan som finns på skolan samt personalens kompetens och engagemang inom området.

På Skolinspektionens vägnar,

Beslutet har fattats av Caroline Engskär, beslutsfattare.

Föredragande i ärendet har varit utredare Lena Johansson. I den slutgiltiga handläggningen av ärendet har även utredarna Roger Persson och Stina Johansson deltagit.

²² SOU 2018:57, s. 26.

²³ SOU 2018:57, s. 89.

Bilaga 1: Bakgrundsuppgifter

Underlag för bedömning

Skolinspektionen har genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av Bladins grundskola under höstterminen 2021. Granskningen har genomförts på distans via digitala intervjuer. Vid intervjuerna har information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten inhämtats. Intervjuerna genomfördes av utredarna Lena Johansson och Roger Persson.

Bedömningarna i detta beslut grundar sig på:

- Fyra gruppintervjuer med elever.
- En gruppintervju med lärare som undervisar i svenska i årskurserna 4–6.
- Två gruppintervjuer med lärare som undervisar i textrika ämnen.
- En intervju med bibliotekspersonal.
- En intervju med skolans rektor och biträdande rektor för årskurserna 4–9.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt Skolverkets officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från intervjuerna för faktakontroll.

Fakta om granskad verksamhet

Bladins grundskola är en grundskola med förskoleklass och årskurserna 1–9 med Bladins Skola Stiftelsen som huvudman. Verksamheten innefattar totalt 562 elever varav 224 elever går i förskoleklass och grundskolans årskurser 1–3, 172 elever går i årskurserna 4–6 och 166 elever går i årskurserna 7–9. Skolan har tre undervisande lärare i ämnet svenska i årskurserna 4–6, samtliga med lärarlegitimation och behörighet för den undervisning de bedriver.

Rektorn har inte delegerat något ansvar specifikt gällande läsfrämjande arbete till någon annan personal på skolan. Rektorn har dock stöd i sitt arbete av två biträdande rektorer, med ansvar för årskurserna 1–3 respektive 4–9. Dessa har personalansvar för lärarna, samt ansvar för kontinuerlig uppföljning av hur undervisningen bedrivs. Den biträdande rektorn för årskurserna 4–9 har också ansvar för en personal anställd för att arbeta i skolans bibliotek.

Bilaga 2: Författningsstöd

Av skollagen framgår att utbildningen inom hela skolväsendet ska främja en livslång lust att lära. Alla barn och elever ska få den ledning och stimulans som de behöver för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt de nationella målen. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.²⁴

Av läroplanen för grundskolan framgår att skolans uppdrag är att främja lärande där individen stimuleras att inhämta och utveckla kunskaper och värden. Språk, lärande och identitetsutveckling är nära förknippade. Genom rika möjligheter att samtala, läsa och skriva ska varje elev få utveckla sina möjligheter att kommunicera och därmed få tilltro till sin språkliga förmåga.²⁵ Av kursplanen i svenska framgår att undervisningen ska stimulera elevernas intresse för att läsa och skriva.²⁶ Läraren ska organisera och genomföra arbetet så att eleven får stöd i sin språk- och kommunikationsutveckling.²⁷

Skolan ska vara en god miljö för utveckling och lärande. Skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära. Skolan verkar i en omgivning med många kunskapskällor. Strävan ska vara att skapa de bästa samlade betingelserna för elevernas bildning, tänkande och kunskapsutveckling.²⁸ Utforskande, nyfikenhet och lust att lära ska utgöra en grund för skolans verksamhet. Alla som arbetar i skolan ska samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande. Lärarna ska stärka elevernas vilja att lära och elevens tillit till den egna förmågan.²⁹ Läraren ska vidare: ta hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Läraren ska organisera och genomföra arbetet så att eleven utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga, får stöd i sin språk- och kommunikationsutveckling, upplever att kunskap är meningsfull och att den egna kunskapsutvecklingen går framåt samt får möjligheter till ämnesfördjupning, överblick och sammanhang.³⁰

Förskoleklassen, fritidshemmet och skolan ska samverka på ett förtroendefullt sätt med varandra och förskolan för att stödja elevernas utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv. Inför övergångar ska de berörda skolformerna och fritidshemmet utbyta kunskaper, erfarenheter och information om innehållet i utbildningen för att skapa sammanhang, kontinuitet och progression i elevernas

²⁴ 1 kap. 4 § samt 3 kap. 2 § skollagen (2010:800).

²⁵ Förordning (SKOLF5 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. 1. Skolans värdegrund och uppdrag. Skolans uppdrag.

²⁶ Ibid. 5.18. Svenska. Syfte.

²⁷ Ibid. 2.2 Kunskaper.

²⁸ Ibid. 1. Skolans värdegrund och uppdrag. God miljö för utveckling och lärande.

²⁹ Ibid. 2.2 Kunskaper. Riktlinjer.

³⁰ Ibid. 2.2 Kunskaper. Riktlinjer.

utveckling och lärande. Läraren ska i samverkan med [...] lärare i övriga berörda skolformer och fritidshemmet utbyta kunskaper och erfarenheter samt information om innehållet i utbildningen för att skapa sammanhang, kontinuitet och progression i elevernas utveckling och lärande.³¹

Det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor. Rektorn ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas.³² Rektorn beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov.³³ Rektorn ansvarar för att planering, uppföljning och utveckling av utbildningen (systematiskt kvalitetsarbete) genomförs på skolenhetsnivå. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.³⁴

Som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektorn det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn har ansvaret för skolans resultat. Rektorn har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att skolans arbetsmiljö utformas så att alla elever, för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, får tillgång till och förutsättningar att använda läromedel av god kvalitet samt för att skolbibliotekets verksamhet används som en del i undervisningen för att stärka elevernas språkliga förmåga och digitala kompetens. Vidare har rektorn ansvar för att personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen.³⁵

Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna, bland annat jämställdhet.³⁶ Skolan ska aktivt och medvetet främja elevernas lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Skolan har också ett ansvar för att motverka könsmönster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling. Hur skolan organiserar utbildningen, hur eleverna blir bemötta samt vilka krav och förväntningar som ställs på dem, bidrar till att forma deras uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt. Skolan ska därför organisera utbildningen så att eleverna möts och arbetar tillsammans, samt prövar och utvecklar sin förmåga och sina intressen, med samma möjligheter och på lika villkor oberoende av könstillhörighet.³⁷

³¹ Ibid. 2.5 Övergång och samverkan.

³² 2 kap. 9 § skollagen (2010:800).

³³ Ibid. 2 kap. 10 §.

³⁴ Ibid. 4 kap. 4–5 §§.

³⁵ Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. 2.8. Rektorns ansvar.

³⁶ 1 kap. 5 § skollagen (2010:800).

³⁷ Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. 1. Skolans värdegrund och uppdrag. En likvärdig utbildning.

Bilaga 3: Mall för huvudmannens redovisning

Detta formulär kan användas som stöd när ni redovisar hur ni har arbetat med de utvecklingsområden som Skolinspektionen har identifierat i samband med kvalitetsgranskningen.

Redovisningen av vidtagna åtgärder ska fastställas av huvudmannen.

Utvecklingsområde 1: Lärarna för årskurserna 5 och 6 behöver utveckla undervisningen så att eleverna ges rika möjligheter att samtala om läsa texter i syfte att främja elevernas läsintresse.
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv hur skolenhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet:
Beskriv de effekter som eventuellt förväntas på längre sikt:
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:
En viktig del i Skolinspektionens arbete är att ta del av elevernas synpunkter om sin skolsituation i våra utredningar. Vi skulle därför vilja veta om ni återkopplat vårt beslut till eleverna och i så fall på vilket sätt?

Utvecklingsområde 2: Lärarna behöver utveckla arbetet med att på ett strukturerat sätt ta reda på samtliga elevers läsintresse och läsvanor för att synliggöra eventuella mönster och skillnader i de egna elevgrupperna. Detta som grund för att på ett genomtänkt och varierat sätt kunna stimulera alla elevers läsintresse.
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv hur skolenhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet:

Beskriv de effekter som eventuellt förväntas på längre sikt:
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:
En viktig del i Skolinspektionens arbete är att ta del av elevernas synpunkter om sin skolsituation i våra utredningar. Vi skulle därför vilja veta om ni återkopplat vårt beslut till eleverna och i så fall på vilket sätt?

Utvecklingsområde 3: Rektorn och skolpersonalen behöver genom kontinuerliga uppföljningar och analyser skapa en övergripande bild av eventuella mönster och skillnader gällande läsintresse och läsvanor bland eleverna på den egna skolan, samt vid behov genomföra insatser för att möta identifierade skillnader.
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv hur skolenhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet:
Beskriv de effekter som eventuellt förväntas på längre sikt:
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:
En viktig del i Skolinspektionens arbete är att ta del av elevernas synpunkter om sin skolsituation i våra utredningar. Vi skulle därför vilja veta om ni återkopplat vårt beslut till eleverna och i så fall på vilket sätt?

Utvecklingsområde 4: Rektorn behöver ta en mer aktiv roll när det gäller att utveckla skolans läsfrämjande arbete. I detta ingår att rektorn behöver följa upp och analysera såväl resultat som de arbetsprocesser som påverkar och ingår i skolans läsfrämjande arbete. Detta som grund för att vid behov initiera utvecklingsinsatser.
--

Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv hur skolenhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet:
Beskriv de effekter som eventuellt förväntas på längre sikt:
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:
En viktig del i Skolinspektionens arbete är att ta del av elevernas synpunkter om sin skolsituation i våra utredningar. Vi skulle därför vilja veta om ni återkopplat vårt beslut till eleverna och i så fall på vilket sätt?